

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

AL | 1446 | 2009

Pályázati kiírás száma: VKK/3/2009**Program elnevezése:** a „Verseny és szabályozás” című rovat megjelenítése**A támogatási szerződés száma:** AL/0772/2010**Kedvezményezett neve:** Közgazdasági Szemle Alapítvány**Szakmai felelős neve:** Dr. Szabó Katalin**A Program befejezésének határideje:** 2010. október 15.A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹ □

1. Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!

Pályázatunkban a 2007-ben létrehozott Verseny és szabályozás c. rovatunk folytatására vállalkoztunk. Rovatunkban magas tudományos színvonalon megírt, lektorált tanulmányokat jelentettünk meg. Mégpedig a következőket:

Megjelent

↳ A közgazdasági szemle-ben

A távbeszélő-szolgáltatások keresleti modelljeinek áttekintése - különös tekintettel a vezetékes és mobilszolgáltatások közötti helyettesítés becslésére

Bölcskei Vanda

LVII. évf., 2010. június (517—535. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

A kereslet modellezésére a közgazdaságtanban leggyakrabban a keresleti függvényt használják. A távbeszélő-szolgáltatások iránti kereslet számos tulajdonsága azonban az általános esethez képest bonyolultabbá teszi a modellezését (például a kereslet kettébontható hozzáférési és forgalmi keresletre, egy adott hívás a hívó és a hívott fél számára is hasznosságot jelenthet, hálózatos iparágról lévén szó nem elhanyagolható a hálózati hatás sem). A cikk a távbeszélő-szolgáltatások keresletének modellezése kapcsán született tanulmányokat tekinti át, külön figyelmet szentelve a vezetékes és a mobilszolgáltatások közötti helyettesítésnek. Míg kezdetben csupán a vezetékes telefon iránti keresletet kutatták, a mobiltelefonok elterjedésével egyre növekvő igény mutatkozott a mobilszolgáltatások iránti kereslet modellezésére, napjainkban pedig a vezetékes és mobilhívások kereslete közötti kapcsolat becslése válik lényeges kérdéssé mind üzleti, mind szabályozási szempontból. Journal of Economic Literature (JEL) kód: C13.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 33 alkalommal

Letölt: 19 alkalommal

A kiskereskedelmi árrögzítés versenyfokozó hatása

Bakó Barna

LVII. évf., 2010. július-augusztus (666—676. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

A kiskereskedelmi áröngzés évtizedek óta vitatott kérdés a közgazdasági elméletben. Az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának közelmúltbeli döntése - megszüntetve az ilyen típusú árkorlátozások önmagában törvénytelennek ítéletét - ismételten felhívta a figyelmet az adott problémakörre. Cikkünkben az áröngzés eddig mellőzött versenyfokozó hatásával foglalkozunk. A megszokott statikus modellek helyett dinamikus környezetet feltételezve, arra a következtetésre jutunk, hogy egy profitmaximalizáló termelőnek számos esetben célszerű kiskereskedelmi áröngzést alkalmazni egy esetlegesen kialakuló forgalmazói kartell megelőzésére, amelynek egyértelműen pozitív hatása van nemcsak a termelő profitjára, hanem a kialakuló fogyasztói többletre nézve is. Amellett érvelünk, hogy indokolatlan a még mindig uralkodó, a legtöbb ország versenyszabályozásában tetten érhető, önmagában törvénytelennek minősített megítélés a vertikális árkorlátozásokkal kapcsolatban.

Journal of Economic Literature (JEL) kód: C61, D43, L41, L51, K21.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 45 alkalommal

Letölt: 22 alkalommal

Üzleti kapcsolatok modellezése

Dobos Imre — Gelei Andrea — Kovács Erzsébet

LVII. évf., 2010. július-augusztus (677—699. o.) , Verseny és szabályozás

Tartalom

Ebben a tanulmányban az ellátási láncok egyik építőelemét, az ellátási láncokban együttműködő diadikus kapcsolatokat állítjuk a vizsgálatok középpontjába. Az irodalomban számtalan megközelítés ismert az ilyen típusú megrendelő-beszállító vállalatok közötti kapcsolatok fejlődésének leírására. Az egyes fejlődési elméletek a diadikus kapcsolatok időbeli alakulását elméleti szinten tárgyalják, de az empirikus vizsgálatokat nem végezzük. Ebben a tanulmányban mi kísérletet teszünk az ellátási lánc típusú kapcsolatok fejlődésének empirikus vizsgálatára. Arra próbálunk választ találni, hogy alkalmazható-e az életciklus-hipotézis az üzleti kapcsolatok időbeli fejlődésének leírására.

Journal of Economic Literature (JEL) kód: L14, M21, C52.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 50 alkalommal

Letölt: 20 alkalommal

Miért és mitől védjük a fogyasztókat?

(Aszimmetrikus információ és/vagy korlátozott racionalitás)

Vincze János

LVII. évf., 2010. szeptember (725—752. o.) , Vezető cikk

Tartalom

A szorosabb értelemben vett fogyasztóvédelem szempontjából a hagyományos közgazdaságtan általános ajánlása egyszerű volt: a fogyasztókat minél teljesebben kell informálni, és mivel gyakran ez nem áll a vállalatok érdekében, a kötelező információnyilvánosság eszközeivel szabályozásra is szükség van. A szabályozó feladata annak eldöntése, hogy mely információk számítanak "relevánsnak". A viselkedési közgazdaságtan azonban nemcsak a kevésbé informált, hanem a korlátozottan racionális fogyasztóval is számol. Ezért a fogyasztó megtévesztése közgazdasági elmélet alapján is értelmezhetővé vált. Sőt, a megtévesztés nemcsak hazugságot, félreinformálást jelent ebben a megközelítésben, hanem a fogyasztók kognitív és döntési hibáinak, "irracionális" preferenciáinak tudatos kihasználását is. Emellett az új megközelítés a szabályozói kudarcok új szempontjait veti fel, hiszen a régi elmélet alapján a szabályozási kudarcok oka is csupán a szabályozók információs hiányosságai lehettek. A korlátozott racionalitás a szabályozókra és jogalkalmazókra is

érvényes. A tanulmány ezeket a kérdéseket vizsgálja konkrét példákon - elsősorban a fogyasztói hitelezésen és szakértői szolgáltatásokon - keresztül.

Journal of Economic Literature (JEL) kód: D18, L15, I00.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: 233 alkalommal

Letölt: 131 alkalommal

A válság hatása a magyarországi bankversenyre

Várhegyi Éva

Közgazdasági Szemle, LVII. évf., 2010. október (825–846. o.), Vezető cikk

Tartalom

A 2008 őszén Magyarországot is elérő pénzügyi-gazdasági válság súlyosan érintette a bankszektor. A kedvezőtlen hatásokat kezdetben felerősítette a nyugateurópai kormányok protekcionista politikája, ami hátrányos versenyfeltételeket teremtett a kelet-közép-európai térségben működő leánybankok számára. A cikk középpontjában annak vizsgálata áll, hogyan hatott a válság, illetve a válságkezelés a bankok viselkedésére és versenyére. Az elemzés megmutatja, hogy a válság nem egyformán érintette a bankok pénzügyi és piaci pozícióit, és alkalmazkodásuk módozatai is eltértek egymástól. A bankok versenyhelyzetét a kormányzat és a tulajdonosok válságkezelő intézkedései is befolyásolták. A hitelpiac bővülését várhatóan a válságra adott tulajdonosi és szabályozói reakciók – a kockázatérzékenység erősödése és a tőkekövetelmények növekedése – fékezik. A felvásárlások és piacelhagyások a magyar bankpiacon is növelhetik a koncentrációt, de ez nem feltétlenül gyengíti a versenyt.

Journal of Economic Literature (JEL) kód: G01, G21, H81, L11.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: n.a. alkalommal

Letölt: n.a. alkalommal

A gyenge hazai innovációs teljesítmény intézményi magyarázatához. Vitairás a nemzetközi innovációs versenyben való részvétel akadályairól

Hámori Balázs–Szabó Katalin

Közgazdasági Szemle, LVII. évf., 2010. október (876–897. o.), Verseny és szabályozás

Tartalom

Miért van a magyar gazdaság hasonlóan kritikus helyzetben, mint a rendszerváltást megelőző időkben? Miért nem sikerül az eladósodást megállítani, a gazdaságot konszolidálni, és fenntartható növekedési pályára állítani? Ennek közvetlen okát a szerzők a fejlődés félloldalasságában és a duális gazdasági szerkezetben látják. A piacgazdasági intézmények bevezetése ugyanis nem járt együtt az egész gazdaságot (vagy legalábbis annak nagy részét) átfogó, a tudásvezérelt információgazdaság felé mutató, gyors fejlődéssel. Számos indikátor azt jelzi, hogy az ország lemaradt a nemzetközi innovációs versenyben. Az innovációk elégtelensége azonban nem véletlen, nem exogén adottság, hanem a formális piaci intézmények mögött meghúzódó valós intézményi berendezkedéssel, a gazdaságban ténylegesen észlelhető magatartásmintákkal magyarázható. A piacgazdasági intézmények és jogi keretek, amelyek elvileg lehetőséget adnak az erőforrásokhoz való szabad és nyílt hozzáférésre, csak részben töltődtek meg tartalommal. Az országban még mindig meglehetősen korlátozott a sikeres belépés lehetősége a piaci és a politikai arénába, azaz a magyar társadalom – a north-i terminológiával élve – „korlátozott hozzáférésre alapozott társadalomként” írható le. Az a tény, hogy a piaci szereplők esélyei az államhoz és intézményeihez fűződő kapcsolatuktól függően nagyban különböznek egymástól, és a gazdasági szereplők rendszerszerűen használják e kapcsolatokat járadékszerzésre, lefojtja az innovációt, és újra és újra megakasztja a fejlődést.

Journal of Economic Literature (JEL) kód: O31, 033, 038, P51.

Az on-line változatot megnézte/letöltötte:

Megnéz: n.a. alkalommal

Letölt: n.a. alkalommal

Előkészületben, szerkesztés alatt

Takács Károly: Hálózati kísérletek

Török Ádám: Dominanciaproblémák tényeinek értelmezése és a közgazdaságtudományi módszertan

2. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!

- szakmailag / tudományos szempontból
- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben
- újszerűség bemutatása
- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)
- az eredmények hasznosításának lehetőségei

Véleményünk szerint sikerül kiemelkedő publikációkkal megtölteni rovatunkat, összességében nagyobb terjedelemben a vállalatnál. ✓

3. Sorolja fel, és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat, stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A tanulmányokat és a megjelenés alatt lévő műveket CD-én mellékeljük.

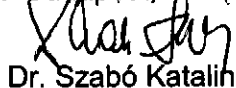
4. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti szakmai tervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

Sok-sok cikk „nem ment át” a lektorok szűrőjén. Ez ugyan a rovat színvonalát nagyban emelte, de azzal járt, hogy két cikk átcsúszik a novemberi számba. Ezek a cikkek is azonban levonatban illetve lektorált anyagként rendelkezésre állnak. Elszámolásunkat azonban ez nem érinti! Két cikket kiválóságuk miatt "Vezető cikként" jelentettünk meg. Mivel a rovatban való megjelenés és a "Vezető cikk" státusz kizárja egymást a cikk nyitó oldalán alul a következő szöveget helyeztük el: A tanulmány a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ támogatásával jelenik meg.

5. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Értékelésnek tekinthető letöltések száma. Vincze János cikkét kiemelkedően sokan töltötték le (olvasták el – reménykedjünk ☺).

Kelt: Budapest, 2010. október 11.

Dr. Szabó Katalin

Szakmai felelős aláírása

Dr. Szabó Katalin

Kedvezményezett (képviselőjének) cégszerű aláírása

Közgazdasági Szemle Alapítvány

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

Bankzámla: K&H Bank Rt.

10402166-21627480-00000000

Adószám: 19703691-2-43